

MINISTERIET FOR KULTURELLE
ANLIGGENDER

Den 17. februar 1965.

Notat angående vejdirektoratets forslag til østjysk motorvej.

Vejdirektoratets rapport af november 1962 om anlæg af motorveje i Jylland indeholder alternative linjeføringer for den nord-sydgående jyske motorvej.

Set fra et naturfredningsmæssigt synspunkt forekommer vejdirektoratets forslag om en østlig motorvej at være det mest tilfredsstillende, idet denne linjeføring stort set er skånsommere i forhold til de mere betydningsfulde landskaber og samtidig åbner adgang til disse.

På vedlagte kortskitse er forløbet af den planlagte østmotorvej sammenholdt med landskabsområder, som man må anse for at være af særlig landskabelig righoldighed såvel i henseende til videnskabelige som til rekreative interesser. (På kortet skraverede områder).

Som det fremgår af kortskitsen, har motorvejsforslaget i det store og hele et yderst heldigt forløb i forhold til disse landskabsområder, idet kun en mindre del af vejstrækningen skærer igennem dem.

Inden for de markerede landskaber er den landskabelige værdi naturligvis stærkt svingende, selv om landskabet i sig selv udgør en enhed. Ved en nøjere gennemgang af vejforløbet inden for de omtalte områder, viser det sig, at den foreslåede motorvej i det store og hele er velplaceret i forhold til de natur- og kulturattraktioner, området indeholder. Gennem detailudformningen af vejforløbet vil man sikkert kunne reducere interessekonflikter mellem vejføringen og fredningsinteresserne ganske betydeligt.

Der skal kort påpeges visse større naturinteresser, som den foreslåede vej berører, og hvor særlige hensyn bør tages. (På kortet dobbeltskraverede områder). Dette både af hensyn til disse interesser og til den landskabelige helhed:

Tinglev-området indeholder nogle karakteristiske randmoræneformationer, som er et vigtigt led i en landskabsserie, og for Knivbjerg-Genner-området gælder lignende.

To andre ømfindtlige områder er skovene

vest for Åbenrå samt Haderslev Dam. Længere nord på bør der ved detailplanlægningen tages hensyn til Elbodalen usædvanlige landskabelige værdi. Netop Elbodalen kan gennem sin beliggenhed i trekanten mellem Kolding, Fredericia og Vejle blive af stor rekreativ betydning for eventuelle nye bydannelser. Lignende synspunkter som for Elbodalen gør sig gældende for Vejlefjord-området og for Skanderborg-området, som er et af vore mest attraktive landskaber, men forslaget må her siges at følge en gammel og naturlig vejføring og at bidrage til, at Skanderborg kan tjene som serviceby for det store turistområde omkring søerne. For Århus-området bør der ved detailplanlægningen tages hensyn til Århus-egnens fredningsplan, som berøres af såvel selve motorvejen som af vejføringen mod Grenå.

De næste problemområder er overføringen over Gudenådalen ved Randers og overføringen i Fyrkat-området ved Hobro. Begge disse steder vil særlige landskabelige hensyn ved detailudformningen være nødvendige.

I Rold skov-området må vejføringen vest om Rold skovkompleks anses at være tilfredsstillende, dog kan der være tale om, at visse særlige hensyn til linjeføringen gennem området vest for Rold skov vil vise sig påkrævet. Således bør Nørlund hovedbygning og nærmeste omgivelser respekteres.

Vejplanen indeholder tillige forslag til en række tilslutningsanlæg, hvoraf flere er placeret på landskabeligt ømfindtlige steder. I betragtning af, at sådanne anlæg kan beslaglægge store arealer og medføre store ændringer i terrænet, vil der også på dette område utvivlsomt opstå ønsker om, at landskabelige hensyn kan blive tilgodeset.

Dersom de nævnte naturfredningshensyn skal blive tilgodeset ved den nærmere detailprojektering, vil det være formålstjenligt, at fredningsmyndighederne får lejlighed til at følge detailprojekteringen på nært hold.